

Kymenlaakson maakuntakaava, kauppa ja merialue

Kaavaratkaisujen vaikutusten arviointi

(Merialue)

Kaavaluonnos

10.4.2013

Kymenlaakson Liitto

Maakunnan kehityksen kärjessä

JOHDANTO

Vaikutusten arviointi on osa kaavan valmisteluprosessia. Arviointi tuottaa tietoa suunnittelijoille, päättäjiille ja osallisille kaavan toteuttamisen vaikutuksista, niiden merkittävyydestä ja mahdollisista haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavan merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset on arvioitava suhteessa

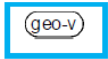
- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Käsillä olevassa raportissa esitetään tiivistetysti Kymenlaakson kauppa- ja merialuemaakuntakaavaluonnoksen maankäyttöratkaisujen vaikutuksen arviointi merialueen osalta.

Vaikutusten arviointityö etenee kaavalaadintaprosessin edetessä ja raporttia täydennetään kaavan ehdotusvaiheessa.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI MERKINTÄKOHTAISESTI

1.1 ARVOKAS VEDENALAINEN GEOLOGINEN MUODOSTUMA

Merkinnällä osoitetaan arvokkaat vedenalaiset geologiset muodostumat ja niiden keskittymät.

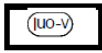
Yleistä

Merkinnällä vaalitaan vedenalaista geodiversiteettiä Kymenlaakson merialueella.

Suunnitteluratkaisu pohjautuu ajankohtaisiin selvityksiin, tutkimushankkeiden tuloksiin ja asiantuntija-arviointeihin. Arvokohteiden selvittämis- ja arviointityö on tehty yhteistyössä Geologian tutkimuskeskuksen (GTK), Suomen ympäristökeskuksen (SYKE), Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen, Åbo Akademin ja Metsähallituksen kanssa.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	ei vaikutusta (vedenalainen arvokohde)
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Vaikutus uusiin lavaväyliin / väylien ylläpitotoimenpiteisiin silloin, kun toimenpide edellyttää ruoppausta (mahd. rajoituksia / lisäarvioinnin tarve)
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Merkinnällä vaalitaan vedenalaista geodiversiteettiä (hiekk- ja soramuodostumat). Ratkaisu rajoittaa hiekk- ja soravarojen nosta.
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Luontodirektiivissä on määritelty arvokkaiksi vedenalaisiksi luontotyypeiksi mm. hiekkasärkät ja harjusaarten vedenalaiset jatkeet. Näiden esiintymisalueita Itäisen Suomenlahden alueella ovat kaavassa esitetyt hiekk- ja sorapohjaiset muodostumat. Merkinnällä vaalitaan vedenalaista geodiversiteettiä ja tätä kautta myös biodiversiteettiä (arvokkaiden vedenalaisten elinympäristöjen vaaliminen). Ekosysteemipalvelujen turvaaminen
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	ei vaikutusta ihmisiin (vedenalainen arvokohde) vedenalainen maisema on tutkittu uutena arvotekijänä = tietopohjan luominen jatkosuunnittelulle.

1.2 VEDENALAISEN LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE

Merkinnällä osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä vedenalaisia alueita.

Yleistä

Merkinnällä osoitetaan topografialtaan poikkeuksellisen monimuotoisia kovan merenpohjan ympäristöjä, joissa esiintyy edustavia ja harvinaisia merellisiä elinympäristöjä ja luontotyyppisiä. Suunnitteluratkaisu pohjautuu ajankohtaisiin selvityksiin, tutkimushankkeiden tuloksiin ja asiantuntija-arviointeihin. Arvokohteiden selvittämis- ja arviointityö on tehty yhteistyössä Geologian tutkimuskeskuksen (GTK), Suomen ympäristökeskuksen (SYKE), Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen, Åbo Akademin ja Metsähallituksen kanssa.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	ei vaikutusta (vedenalainen arvokohde)
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Vaikutus uusiin lavaväyliin / väylien ylläpitotoimenpiteisiin silloin, kun toimenpide edellyttää räjähdystöitä (mahd. rajoituksia / lisäarvioinnin tarve)
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Merkinnällä vaalitaan vedenalaista geodiversiteettiä (kalliopohjaiset matalikot, riutat)
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Luontodirektiivissä on määritelty arvokkaiksi vedenalaisiksi luontotyypeiksi mm. riutat sekä ulkosaariston luotojen ja saarten vedenalaiset jatkeet. Näiden esiintymisalueita Itäisen Suomenlahden alueella ovat kaavassa esitetyt vedenalaisen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet. Merenpohjan monimuotoisuuteen ja topografiseen vaihteluun vaikuttavat alueen kallioperä, glasiaalihistoria ja erilaiset aktiiviset prosessit kuten virtaukset ja sedimentaatio. Alueen geodiversiteetti heijastuu todennäköisesti biodiversiteetin tasoon, sillä maalajistoltaan erilaiset alueet ovat erilaisia elinympäristöjä. Merkinnällä vaalitaan vedenalaista geodiversiteettiä ja tätä kautta myös biodiversiteettiä (arvokkaiden vedenalaisten elinympäristöjen vaaliminen). Ekosysteemipalvelujen turvaaminen.
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	ei vaikutusta ihmisiin (vedenalainen arvokohde) vedenalainen maisema tutkittu uutena arvotekijänä = tietopohjan luominen jatkosuunnittelulle.

1.3 LUONNONSUOJELUALUE

SL

Yleistä

Maakuntakaavassa esitetään Kirkonmaan edustan Heinäsaari, Hernekari ja Sorkkasaari luonnonsuojelualueeksi. Saaret olivat aikaisemmin puolustusvoimien käytössä ja Metsähallituksen hallinnassa. Edellä luetellut saaret ovat voimassa olevassa Kymenlaakson maakuntakaavassa osoitettu puolustusvoimien käyttöön merkinnällä EP. Puolustusvoimat luopuvat näiden saarten käytöstä. Metsähallitus on varannut edellä mainitut alueet omassa maankäyttösuunnitelmassaan suojelutarkoitukseen.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Saaristoluonnon ja maiseman vaalimien (luo epäsuoraan myös pohjan luontomatkailuun kehittämiselle ja virkistykseksi)
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Saaret soveltuisivat hyvin liitettäväksi Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon. Saaret sijaitsevat aivan Natura-alueen tuntumassa (FI0408001 Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet). Liittämällä saaret Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon, ne täydentäisivät sekä kansallispuiston että Natura-alueen suojelukokonaisuutta (ekologinen verkosto). Luodaan aluekäyttölinen tasapaino: Rankki ja Kirkonmaan saaret esitetään kehitettäväksi luontomatkailuille, samalla esitetään uusia suojelukohteita lähiympäristössä.
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Luonnonsuojelua parannetaan.
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Saaret ovat saaneet jo pitkään kehittyä lähes luonnontilaisesti. Saarissa on luonnonsuojelullisesti arvokasta kasvi- ja eläinlajistoa. Saaret soveltuvat hyvin liitettäväksi Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon. Saaret sijaitsevat aivan Natura-alueen tuntumassa (FI0408001 Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet). Liittämällä saaret Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon, ne täydentäisivät sekä kansallispuiston että Natura-alueen suojelukokonaisuutta. Ekosysteemipalvelujen turvaaminen.
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Saaristoluonnon ja maiseman vaalimien

1.4 Puolustusvoimien alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on luonnonsuojelu

/S

Yleistä

Itäisen Suomenlahden saaristossa Kymenlaakson alueella on puolustusvoimien käytössä ja valtion omistuksessa Mustamaan ja Vanhankylänmaan saaret. Metsähallitus on varannut edellä mainitut alueet omassa maankäyttösuunnitelmassaan suojelutarkoitukseen siltä varalta, että puolustusvoimat luopuisivat alueista.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Saaristoluonnon ja maiseman vaalimien (luo epäsuoraan myös pohjan luontomatkailuun kehittämiselle ja virkistykseksi)
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Saaret soveltuisivat hyvin liitettäväksi Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon. Saaret sijaitsevat aivan Natura-alueen tuntumassa (FI0408001 Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet). Liittämällä saaret Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon, ne täydentäisivät sekä kansallispuiston että Natura-alueen suojelukokonaisuutta (ekologinen verkosto). Luodaan aluekäyttölinen tasapaino: Rankki ja Kirkonmaan saaret esitetään kehitettäväksi luontomatkailuille, samalla esitetään uusia suojelukohteita lähiympäristössä.
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Luonnonsuojelua parannetaan.
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Saaret ovat saaneet jo pitkään kehittyä lähes luonnontilaisesti. Saarissa on luonnonsuojelullisesti arvokasta kasvi- ja eläinlajistoa. Saaret soveltuisivat hyvin liitettäväksi Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon. Saaret sijaitsevat aivan Natura-alueen tuntumassa (FI0408001 Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet). Liittämällä saaret Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon, ne täydentäisivät sekä kansallispuiston että Natura-alueen suojelukokonaisuutta. Ekosysteemipalvelujen turvaaminen.
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Saaristoluonnon ja maiseman vaalimien

1.5 Vesiviljelyyn soveltuva alue

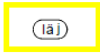
Yleistä

Sijainninhjaus on keskeinen keino vähentää kalankasvatuksen paikallisia ympäristövaikutuksia. Kaavaratkaisun tavoitteena on edistää olemassa olevan toiminnan keskittämistä suurempiin tuotantoyksiköihin ja siten parantaa yritystoiminnan kannattavuutta ja vähentää toiminnasta aiheutuvia ristiriitoja ja ympäristökuormituksia. Vesiviljelylaitokset sijaitsevat tällä hetkellä alueilla, joissa vedenvaihtuvuus on riittämätöntä ja paikallinen kuormitus merkittävä. Ratkaisu perustuu lähtökohtaisesti kansallisen vesiviljelyohjelmaan ja sijaintiohjaussuunnitelmaan.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Vaikutus kalankasvatuseräalueeseen: Suomenlahti on ekologiselta luokituksestaan hyvää huonommassa tilassa, minkä vuoksi siellä ei saa vesiviljelyn kuormitusta lisätä (vesipuitteidirektiivin rajoite). Nykyiset yritykset voivat kuitenkin keskittää tuotantoaan isompiin laitoksiin. Esitetyt yritysten nykyisen tuotannon keskittämisen kannalta potentiaalisimmat alueet sijaitsevat lähellä nykyisiä laitoksia. Vesiviljelyn ohjaaminen avomerelle olisi tavoiteltavaa, mutta se on Kymenlaakson alueella sekä kustannustehokkuuden takia että myös ympäristön- ja luonnonsuojelurajoitteiden vuoksi ongelmallista. Tavoitteena on turvata kalankasvatuseräalueen toiminta- ja kehittämisen edellytyksiä Kymenlaaksossa. Kaavaratkaisulla ei veloiteta nykyisiä laitoksia siirtämään nykyistä toimintaansa uusille alueille. Se ei myöskään estä hakemasta ja saamasta lupaa tunnistettujen alueiden ulkopuolelta, jos alueen sopivuus vesiviljelyyn todennetaan ympäristölupakäsittelyssä.
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	ei merkittäviä vaikutuksia
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Kansallisen vesiviljelyohjelman ja sijaintiohjaussuunnitelman linjausten mukaisesti uudet vesiviljelylaitokset on ohjattu alueille, jotka soveltuvat hyvin vesiviljelyyn, kestävät toiminnasta aiheutuvaa ravinnekuormitusta hyvin ja joissa niistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa vesien muulle käytölle.
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Paikallinen ravinnekuormitus mahdollisesti kasvaa laitosten lähiympäristössä (rehevöityminen)- Luonnonvarojen osalta varmistetaan paikallisesti tuotetun kalan saantia Itäisen Suomenlahden vaikutuspiirissä. Alueita ei ole osoitettu suojelualueiden yms kohteiden läheisyyteen.
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	ei merkittäviä vaikutuksia

1.6 Läjitysalue

Merkinnällä osoitetaan ruoppausmassojen läjitykseen soveltuvat alueet.

Yleistä

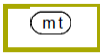
HaminaKotkan satama on Suomen suurin yleis-, vienti-, kontti- ja transitosatama. Satamaltaan ja laivaväylän kulkusyvyyden ylläpito on sataman toiminnan edellytys ja mahdollistaa turvallisen meriliikenteen myös tulevaisuudessa. Suunnitteluratkaisulla on sovitettu yhteen meriliikenneväylien ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvät tarpeet ja alueen muun käyttö, kuten vedenalaisen luonnon suojelu ja vesiviljely.

Maakuntakaavan läjitysalueiden suunnitteluratkaisun lähtökohtana on toiminut liikenneviraston läjitysalueaineisto. Liikenneviraston ehdottamat alueet on analysoitu ja niitä on supistettu kaavalaadinnan aikana. Osaa liikenneviraston ehdottamista alueista ei osoiteta maakuntakaavassa lainkaan.

Läjitysalueita ei osoiteta Natura- 2000 -ohjelman alueille eikä niiden läheisyyteen. Minimietäisyys Natura 2000 -ohjelman kohteisiin on 500 m. Läjitysalueita ei myöskään osoiteta muiden merellisten arvokohteiden läheisyyteen, tai alueille, joissa esiintyy luontodirektiivin mukaisia arvokkaita luontotyyppisiä (hiekkasärkät ja riutat sekä ulkosaariston luotojen ja saarten ja harjusaarten vedenalaisten osat).

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Läjityksen aikana voi syntyä vesien sameutumista yms. Toiminta saattaa aiheuttaa läjitysalueen vaikutuspiirissä tilapäisesti haittaa virkistykseen (esim. huviveneily / uinti)
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Meriliikenneväylien ylläpito varmistetaan
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Lisää vesistön kuormitusta Merenpohjan luonnonolosuhteiden pysyvää muutos.
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Kaavaratkaisuja tehtäessä on varmistettu, etteivät läjitysalueet sijoitu biologisen tai geologisen monimuotoisuuden kannalta arvokkaille alueille tai vyöhykkeille. Tiedot vedenalaisesta luonnosta perustuvat parhaaseen mahdolliseen saatavilla olevaan tietoon syvyydestä, pohjan muodoista, geologiasta ja lajistosta. Kaikkien läjitysalueiden osalta on voitu tehdä se johtopäätös, että maakuntakaava ei todennäköisesti merkittävästi heikennä luonnonsuojelulain 10 luvun tarkoittamalla tavalla niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alueet on sisällytetty Natura 2000 –verkostoon. Ruoppausmassan läjitys merialueilla vaatii ympäristölupaviraston luvan (VL 4:6).
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Alueet eivät sijoitu vedenalaisiin maiseman arvokohteisiin.

1.7 RUOTSINSALMEN MERITAISTELUALUE

Merkinnällä osoitetaan Ruotsinsalmen meritaistelualueen ympäristö.

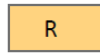
Yleistä

Ruotsinsalmen taistelu Kotkan edustalla oli aikoinaan suurin Itämerellä käyty meritaistelu. Siellä upposi melko pienelle alueelle kaikkiaan n. 60 erilaista sota-alusta.

Maakuntakaavan meritaistelualue-merkinnän tarkoituksena on vaalia taistelualueen vedenalaisen kulttuuriympäristön kokonaisuutta.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Kaavaratkaisu luo edellytykset vedenalaisen kulttuuriympäristön vaalimiselle. Tavoitteena lisäksi: alueen ominaispiirteiden tunnistaminen ja korostaminen, paikallisidentiteetin tukeminen, virkistys – ja kulttuurimatkailun kehittäminen.
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Vaikutus olemassa oleviin ja uusiin laiva- tai veneväyliin silloin, kun ruoppaus yms. toimenpiteet voivat aiheuttaa merkittävä haittaa vedenalaiselle kulttuuriperinnölle.
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Rajoittaa ruoppaustoimintaa sekä hiekan tai soran nostoa.
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Tukee luonnonsuojelun tavoitteita.
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Kulttuurihistorian huomioiminen / vedenalaisen kulttuuriperinnön vaaliminen.

1.8 MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE/ LOMA- JA MATKAILUALUE / MATKAILUKOHDE

YLEISTÄ

Kaavaratkaisulla edistetään Kotkan edustan merialueen matkailullista ja virkistysellistä kehittämistä. Kehittämisyöhykkeen avainalueina toimivat puolustusvoimilta vapautuvat saaret (Kirkonmaansaaren eteläosa ja Rankin saari) sekä entinen Kuusisen sotilassatama Kotkassa.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Ratkaisu luo edellytykset matkailun kehittämiselle sekä virkistysmahdollisuuksien parantamiselle. Kymenlaaksossa merkittävä tekijä matkailupotentiaalin lisääntymisessä ovat venäläiset matkailijat. Venäläisten matkailijoiden määrän kasvun ennustetaan lisääntyvän merkittävästi lähivuosien aikana.
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Luo keskeisten maakunnallisten matkailuyöhykkeiden kehittämisedellytyksiä. Saarikohteet soveltuvat erinomaisesti yleiseen virkistykseen ja matkailuun. Alueella voidaan hyödyntää olemassa olevaa rakennuskantaa sekä toimivaa teknisen huollon infrastruktuuria. Kohdealueen saavutettavuus on hyvä. Alueella ja sen vaikutuspiirissä sijaitsee lukuisia venesatamia, laivaväyliä ja venereittejä. Kohdealueella liikkuu myös yhteysalus.
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	-
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Matkailun kehittämisen kohdealueella on mahdollista sovittaa yhteen matkailun kehittäminen ja luonnonarvojen vaaliminen. Kohdealue sisältää sekä uusia matkailukehittämisen ydinalueita että yleiseen virkistykseen ja suojeluun varattuja alueita. Karvaratkaisun tueksi on tehty Rankin ja Kirkonmaan alueella luontoselvityksiä.
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Arvokkaaseen kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön liittyvien arvojen vaaliminen on matkailun kehittämisen edellytys. Erillisselvitysten perusteella voidaan katsoa, että sekä Rankin loma- ja matkailualueella että Kirkonmaan saaren alueella on mahdollista sovittaa yhteen matkailun kehittäminen sekä luonnonarvojen ja kulttuuriympäristöarvojen vaaliminen.

1.9 RETKEILY- JA ULKOILUALUE

Merkinnällä osoitetaan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitettuja maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä vapaa-ajan ja luontomatkailun alueita. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Yleistä

Kotkan edustan merialueen matkailullinen kehittäminen edellyttää, että kaavassa varataan riittävän laajat alueet yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Ratkaisu luo edellytykset matkailun kehittämiselle sekä virkistysmahdollisuuksien parantamiselle. Kirkonmaan alueella mahdollistetaan matkailu- ja muiden palvelujen kehittämistä jo rakennetuilla alueilla. Kehittämistoimet keskittyvät alueelle, jossa on hyödynnettävissä olemassa oleva infrastruktuuri. Ranta-alueet sekä matkailu- ja palvelumerkintöjen lähiympäristö on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi. Em. alueet palvelevat omalta osaltaan matkailua ja palvelutoimintaa saarella.
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Luo edellytyksiä maakunnallisesti merkittävälle matkailun kehittämisvyöhykkeille. Kirkonmaan saarikohde soveltuu erinomaisesti yleiseen virkistykseen ja matkailuun. Alueella voidaan hyödyntää olemassa olevaa rakennuskantaa sekä toimivaa teknisen huollon infrastruktuuria. Kohdealueen saavutettavuus on hyvä. Alueella ja sen vaikutuspiirissä sijaitsee lukuisia venesatamia, laivaväyliä ja venereittejä. Kohdealueella liikkuu myös yhteysalus.
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	-
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Kirkonmaalla on mahdollista sovittaa yhteen virkistysmahdollisuuksien parantaminen, matkailun kehittäminen ja luonnonarvojen vaaliminen. Kohdealue sisältää sekä uusia matkailukehittämisen ydinalueita että yleiseen virkistykseen ja suojeluun varattuja VR- alueita. Kaavaratkaisun tueksi Rankin ja Kirkonmaan alueella on tehty luontoselvityksiä.
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Arvokkaaseen kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön liittyvien arvojen vaaliminen on matkailun kehittämisen edellytys. Erillisselvitysten perusteella voidaan katsoa, että sekä Rankin loma- ja matkailualueella että Kirkonmaan saaren alueella on mahdollista sovittaa yhteen matkailun kehittäminen sekä ja luonnonarvojen ja kulttuuriympäristöarvojen vaaliminen.

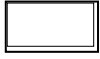
1.10 KULTTUURIYMPÄRISTÖN TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE, VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ

Maakuntakaavassa osoitetaan Kuorsalon valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Maakuntakaavassa on osoitettu valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt (Rakennettu kulttuuriympäristö, Museoviraston julkaisu 16/1993) ja valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (YM mietintö 66/1992).

KAAVARATKAISULLA ON KORJATTU MAASEUTU- JA LUONTO MAAKUNTAKAAVAN VALMISTELUUSSA TAPAHTUNUTTA TEKNINEN VIRHE. ALUE JÄI KAAVAKARTASSA VAHINGOSSA OSOITTAMATTA.

1.11 NATURA 2000-VERKOSTOON KUULUVA TAI EHDOTETTU ALUE

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset sekä ohjelman täydennysehdotuksen mukaiset Natura 2000-ohjelman alueet.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Ei suoraa vaikutusta ihmiselle (avomeren vedenalaisen luonnon vaalimien talousvyöhykkeellä)
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Alueet täydentävät sekä kansallispuiston että Natura-alueen suojelukokonaisuutta Itäisen Suomenlahden alueella (ekologinen verkosto).
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Vedenalaista luonnonsuojelua parannetaan.
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Valtioneuvosto on päättänyt 2012 laajentaa Suomen Natura 2000-verkostoa avomerelle sijoittuvilla suojelualueilla. Kymenlaakson alueet ovat Länsileton alue Kotkan ja Pyhtään edustalla sekä Luodematalat Pyhtään ja Loviisan edustalla. Päätöksellä suojellaan riuttoja ja hiekkasärkkiä talousvyöhykkeellä. Merkinnällä vaalitaan vedenalaista luontoa. Ekosysteemipalvelujen turvaaminen.
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Avomeren vedenalaisen luonnon vaalimien talousvyöhykkeellä

1.12 VENEVÄYLÄ / VENESATAMA /

Merkinnällä osoitetaan ensisijaisesti veneilyn runkoväylät sekä muut alueellisesti merkittävät veneilyn pääväylät.

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävät pienvenesatamat. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Maakuntakaavassa täydennetään seudullista veneilyn runkoväylien reitistöä.
Maakuntakaavassa osoitetaan Rankin ja Kirkonmaan saarten venesatamat.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Turvaa merenkulkua ja satamatoimintaa. Parantaa veneilyn-, luontomatkailun- ja virkistyksen edellytyksiä.
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Turvaa merenkulkua. Reittien huomioiminen tarkemmassa suunnittelussa esimerkiksi rantautumispaikkojen ja matkailupalveluiden sijoittelussa parantaa veneilyn edellytyksiä. Rankin ja Kirkonmaan saarten venesatamat ovat olemassa olevia /tukevat olemassa oleva infrastruktuuria.
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Ylläpitoruoppaukset ja läjitykset vaikuttavat ympäristöön. Rankin ja Kirkonmaan saarten venesatamat ovat olemassa olevia
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Uusia väyliä ei osoiteta matalikoilla ja luonnon kannalta arvokkailla alueilla (ei ruoppaustarve luo- ja geo- alueilla) Väylien kunnossapitoon ja kehittämiseen liittyvät läjitysalueet on tutkittu. Läjitysalueet ei osoiteta ja luonnon kannalta arvokkailla alueilla.
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	-

1.13 YLIMAAKUNNALLINEN MELONTAREITTI

Merkinällä osoitetaan ylimaakunnalliset merkittävät ulkoilureitit

Maakuntakaavassa täydennetään ylimaakunnallisesti merkittävien ulkoilureitistöjen verkostoa. Ulkoilureittien esittäminen maakuntakaavassa ei synnytä jokamiehen oikeuksia ylittäviä valtuuksia liikkua maastossa ennen kuin reitti on toteutettu sopimuksin tai ulkoilureittimitoituksella. Maakuntakaavan ulkoilureittejä ei koske maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Ylimaakunnalliset reitit on maakuntakaavassa osoitettu kaavatason edellyttämällä tarkkuudella. Reittien linjaukset voidaan tarkemmassa suunnittelussa muuttaa, edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset tavoitteet eivät vaarannu.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Ratkaisu luo edellytykset matkailun kehittämiseksi sekä virkistysmahdollisuuksien parantamiseksi.
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Melontareittien osalta voidaan hyödyntää olemassa olevaa infrastruktuuria (venesatamat yms).
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	ei vaikutuksia
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Melonnalla vaikutus luontoon on vähäistä. Reittejä ei ole osoitettu luonnon arvokohteille (suojelualueille yms).
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	ei vaikutuksia

1.14 KOKO KAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITTELUMÄÄRÄYKSET

”Alueidenkäytön tarkemmassa suunnittelussa tulee edistää vaelluskalojen luontaisen lisääntymisen edellytyksiä Kymijoella.”

Yleistä:

Suunnittelumääräyksen tavoitteena on uhanalaisten ja vaarantuneiden vaelluskalakantojen elinvoimaisuuden vahvistaminen Kymijoella.

Kymijoki oli aikoinaan merkittävä vaelluskalajoki. Teollistumisen myötä Kymijoen vaelluskalakannat katosivat lähes kokonaan. Menetyksiä on kompensoitu tähän päivään saakka pääosin istutusten avulla. Pitkällä tähtäimellä istutuksiin perustuva hoito ei ole biologisesti kestävää toimintaa, koska kalakantojen monimuotoisuuden säilyminen voidaan taata ainoastaan luontaisen kierron kautta. Olosuhteet Kymijoessa ovat muuttuneet vaelluskalojen kannalta parempaan suuntaan viimeisten parin vuosikymmenen aikana. Veden puhdistuminen on luonut edellytykset luontaisten vaelluskalakantojen palauttamiseksi jokeen. Kymijokea voidaan pitää yhtenä eteläisen Suomen ja koko Itämeren alueen merkittävimmistä ennallistamiskohteista sekä vapaa-ajankalastuksen kohteista.

Maa- ja metsätalousministeriön kansallisen kalatiestrategia valmistui joulukuussa 2011. Strategiatyön käynnistämisen taustalla olivat vesihoitosuunnitelmien laadinnassa esille nousseet kehittämistarpeet, sitoutuminen vesienhoidon tilatavoitteiden saavuttamiseen sekä tiedot lukuisten vaelluskalakantojemme heikosta tai edelleen heikkenevästä tilasta. Kymijoen kalataloudellinen kehittäminen on strategian yksi keskeinen tavoite. Kaavaratkaisulla edistetään Kymenlaakson maakuntaohjelman-, suunnitelman ja luonnonvarastrategian tavoitteiden toteuttamista Kymijoen osalta.

Vaikutusalue	Merkittävimmät vaikutukset
Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön	Virkistysmahdollisuuksien parantaminen / vapaa-ajan kalastuksen kehittäminen Luontomatkaillen kehittäminen
Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen	Kalatien rakentaminen vaikuttaa vesivoimatuotantoon (mahd. taloudelliset menetykset voimayhtiöille / korvausten tarve)
Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon	Kymijoen haarojen ennallistaminen ja luonnontilaan palauttaminen vaikuttaa myönteisesti jokikekosysteemiin. Kalatien rakentaminen voi jonkin verran vähentää vesivoiman energiatuotantoa (uusiutuva energialähde)
Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin	Vaelluskalakantojen ja muiden eliöryhmien monimuotoisuuden parantaminen ennallistamisen seurauksena. Uhanalaisten lajien suojeleminen, Kymijoen Natura-2000 alueen luontoarvojen vaaliminen. Kymijoen ekosysteemipalvelujen turvaaminen ja kehittäminen, vaelluskalojen ekologisen yhteyden luominen.
Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön	Kalateiden rakenteet olisivat Korkekosken alueella merkittävän laajat: yhteensovittamisen tarve liittyy mm. lähiympäristön kulttuuriperintöarvoihin (hist. tehdasalue).

Kymenlaakson kauppa- ja merialuemaakuntakaavassa on huomioon otettu Natura 2000-alueiden luonnonarvot niin, että merkinnät edistävät niiden säilymistä ja suojelun toteuttamista.

Kaikkien merkintöjen osalta voidaan tehdä se johtopäätös, että maakuntakaava ei todennäköisesti merkittävästi heikennä luonnonsuojelulain 10 luvun tarkoittamalla tavalla niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alueet on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.